

Pärnumaal Lääne-Eesti aladel

Muinastulede õõ Virtsus

Foto: Mariann Peksar

Uuel õppeaastal uue hooga

Fotod ülevalt alla vasakult paremale: Lihula Gümnaasiumi koolipere, Metsküla Algkooli 1. klass, Virtsu Kooli 1. klass, Lõpe Kooli 1. klass, Varbla Kooli 1. klass, Koonga kooli 1. klass ja Kõnksi Algkooli koolipere

Lääneranna valla haridus-
asutuste arengud ning
plaanid õppeaastal
2022/2023

LK 2

Septembrist muutusid
lahtiolekuajad Lääneranna
raamatukogudes

LK 7

Riiklik perelepitusteenus on
lapsevanematele tasuta

LK 12

Lääneranna Vallavalitsus

Address: Jaama 1, Lihula

Kontakt: 472 4630, vallavalitsus@laaneranna.ee

Hanila teeninduskeskus
Keskuse tee 3,
Kõnksi küla
tel: 477 2243

Koonga teeninduskeskus
Valla, Koonga küla
tel: 447 3741

Varbla teeninduskeskus
Vallamaja, Varbla küla
tel: 449 6680

www.laanerannavald.ee

UUDISED INTERNETIS
ajaleht.laaneranna.ee

Algas õppeaasta 2022/2023! Lääneranna valla haridusastutuste arengud ning plaanid |

Artikkel on kirjutatud koostöös haridusastutuste direktoritega

Koonga Kool

Teadmistepäeval alustas Koonga Koolis kooliteed 4 õpilast, kelle klassijuhatajaks on õpetaja Karin Roosileht. Sellel õppeaastal on meil koolis kokku 38 õppurit. Lasteaialapsi on 27, neist päris uusi mudilasi on 4.

Septembrikuu algas taas KIKi rahastatud väljasõiduga – seekord külastasime Kihnu saart. Koos Lõpe kooliga käivad 2.+3.+4. klassi õpilased Pärnus ujumiskursustel. Peagi tähistame kooli 103. aastapäeva. Jätkame traditsiooniliste kooliüritustega. Koostöös lastevanemate ja kogukonnaga plaanime ka uusi. Hakkavad tööle näitering, bänd, laulukoor ning tütarlaste ansambel. Huvilisi ootab Soontagana noorkotkaste rajatud lasketiir. Küllap toob õppeaasta veel põnevaid ideid ja huvitavaid tegemisi, millega koolielu rikastada.

Lasteaia õuealal on nüüd hea varjualune ja tasakaalukönnirehvid. Aitäh vanematele ja kõigile teistele abilisestele!

Rõõmuküllast ja tulemusterohket õppeaastat!

Kõmsi Lasteaed-Algkool

Alanud õppeaastal alustas kooliteed 1 õpilane.

Kõmsi koolipere hoiab alles kõik head tavad ja aastatega on nendest saanud traditsioonid.

Meil on Rahatarkus, laulupidu, nutisport, inglise keel alates 2. klassist, külalised tunnis, kadriilaat, väljasõidud, töötoad, tervislik eluviis, keskkonnateadlikkus.

Meil on kõik kvalifitseeritud õpetajad, soe tuba ja toetav kogukond.

Lapsi koolis on sama palju kui eelmisel aastal – 23 ja lasteaia 32.

Üllatasime end uute prügikastidega klassiruumides :)

Majas on rõõmsalt töökas õhkkond.

Lihula Gümnaasium

Koolis on kokku 267 õpilast. Ligilähedane õpilaste arv oli meil viimati aastal 2008 (264 õpilast). 1 klassis alustas 22 õpilast. Kokku on meil 18 klassikomplekti, ning 2., 7., 8. ja 9. klass lausa paralleelidena.

Piirkonna ainsa koolina jätkame KiVa koolide võrgustikus. Meie õppekavas on teist aastat uus õppeaine – väärtuskasvatuse –, mille abil loodame parendada õpilaste vaimset ja ka füüsilist heaolu meie koolis ja ühiskonnas üldiselt.

Jätkame ka Erasmus+ projektidega – üks töötajatele, üks gümnaasiumiõpilastele.

Uute õpetajatena/töötajatena alustasid: Anu Vainu (ajalugu), Kätlin Reinik (geograafia), Andri Lobjakas (muusika asendusõpetaja), Ants Erik Assmann

(kehaline kasvatuse), Natalija Karelina (vene keel) ja Sirle Pihlak (õpetaja abi/pikapäevavarühmakasvataja).

Täname kõiki lapsi ja eriti lapsevanemaid, kes meid nõnda viisi usaldavad, et oma lapsed meile õpetada-kasvatada annavad.

Lihula Lasteaed

Lihula Lasteaia alustas tänavu 18 uut last, kokku käib lasteaia 84 last. Viiele rühmale on kümme õpetajat, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja, viis õpetaja abi, tugiõpetaja ja tasandusõpetaja.

Saime oma majja käesolevaks õppeaastaks ka tugiisiku. Lisaks kokk, kokaabi ja puhastushaldjaks, kes hoolitsevad selle eest, et lastel kõhud täis ja ruumid korras oleksid. Õppeaasta tundub huvitav tulema nii lastele kui õpetajatele. On plaanis mitmeid huvitavaid sündmusi. Meie majas saavad lapsed jätkuvalt käia Lihula Spordikooli lemmiktreeneri Janar Sõbra maadlustrennis. Muusikaõpetaja Iren Sieberk tegeleb lisaks muusikatundidele poiste-kooriga. Tänu KIKi rahastusele saame osaleda õppeprogrammis „Kes elab tiigis? Vee-elustiku uurimine“. Lisaks oleme liitunud Pärnumaa Arenduskeskuse haridusprogrammiga ettevõtlik lasteaed. Meie õpetajad osalevad tänu Riigi Infotegiteenuste Keskuse rahastatud projektile Tartu Ülikooli eetika keskuse korraldatud koolitussarjas „Väärtuspõhise organisatsiooni loomine Lihula Lasteaia“.

Lõpe Kool

Alanud õppeaastal tuli Lõpe Kooli 1. klassi kolm last. Kokku õpib sel õppeaastal meil 27 õpilast, lasteaiaühmas on lapsi 21. Kohe septembri teisest nädalast algas 2.+3.+4. klassi õpilaste ujumiskursus Pärnus Raja Ujulas.

Selle õppeaasta läbiv teema on meil erinevate ametite ja tööde tutvustamine. Kutsume külla huvitavaid ametimehi ja jõudumööda ka külastame neid.

Jätkame retki looduses. Seda aastat alustame väljasõiduga KIKi projekti toel Soomaale. Septembri lõpus läheme taas koos peredega jõhvikale. Ja muidugi ei unusta me enda traditsioonilisi üritusi ning rahvakalendri tähtpäevade tähistamist.

Lasteaia on meil õues vahva mudaköök. Aitäh vanematele! Mida kõike seal nüüd saab kokku keeta.

Rõõmsat ja toimekat õppeaastat kõigile!

Metsküla Algkool

Sel aastal on meie koolis taas 20 last. Kooliteed alustas viimase veerandsajandi suurim klass, 6 õpilast.

Meil on üks uus õpetaja, Raul Oberschneider, kes ka ise meie kooli õpilane olnud.

» Selle aasta suur plaan on pääseda pererühmaga tantsupeole. Puhkpilli õppivad lapsed hakkavad valmistuma lau-lupeoks.

Varbla Kool

Varbla kooli eesolev aasta töötab tulla avastamisrohke ja innovaatiline. Varbla Koolis alustas kooliaastat kokku 45 õpilast, neist 1. klassis 4. Juba teine koolipäev algas reipalt ja sportlikult koos Tõstamaa päästekomandoga, kellega tegime teatevõistluse ja saime teada palju kasulikku päästjate tööst. Sellel aastal paneme oma pead tööle rohemajanduses. Hakkame kooli õuele ehitama nutikat taastuvenergiaga töötavat õpikeskkonda. Tänu projektile nimega „Varbla kooli roheprojekt“, mida rahastab Riigi Tugiteenuste Keskus, tuleb meile külla Tipu Looduskool Viljandist, kes korraldab ringmajanduse töötoa, külastame Proto avastustehast Tallinnas, kutsume Kalev Koppeli STACCist endale külla. Samuti külastame tänu edukale KIKi projektile Ahhaa keskust Tartus kogu kooliga ja osaleme huvitavates õpitubades. Keskendume oma keskkonna puhtusele ja hoidmisele. Maailmakoristuspäeva raames koristasime 21.09 Matsi randa!

Lisaks planeerime sellel aastal täiel rinnal nautida traditsioonilisi sündmusi! Juba oktoobri alguses korraldame ettevõtlusnädala ja käime külas Tõstamaa koolis, kus korraldatakse Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev.

Sellisel tegutsedes möödub aeg kiiresti ja huvitavalt. Edu meile!

Virtsu Kool

Lasteaia on hetkel 16 mudilast ning esimeses klassis alustas kooliteed 6 last, klassijuhataja Ruth Lobjakas.

Koolis on kokku 50 õpilast, mis on väga sümbolne just sel aastal, sest kevadel täitub 50 aastat hetkest, mil Virtsus hakati põhiharidust andma.

Meie koolis asus sel aastal tööle kolm uut õpetajat. Matemaatikat õpetab kolmandas kooliastmes Kaja Sarrapik, muusikat Andri Lobjakas, kes on ühtlasi ka Lihula Gümnaasiumis, ning keemiat hakkas õpetama Reet Saar, kes õpetab ka Lõpe Koolis.

5.–8. klass said endale uued klassijuhatajad - Hellen Kõlvarti ja Maarja Jõevee.

Lisaks esimese klassi koolijärgsidele on teistesegi klassidesse õpilasi juurde tulnud ja seda Tartust Tene-rifeni.

Kindlasti on kooliaasta jooksul mitmeid uusi ettevõtmisi ning jätkame vanade traditsioonidega, neist lähiajal plaanis spordinädalast osavõtt ning rahvusvahelise muusikapäeva puhul töötuba.

Kevadel ootame kõiki kooli ning lasteaia sünnipäeva tähistama!

Huvikoolid (v.a erahuvikoolid)

Lihula Muusika- ja Kunstikool

Lihula Muusika- ja Kunstikoolis on hetkel 72 õpilast ja 13 töötajat. Vabaklassidesse ootame veel õpilasi juurde, mõned rühmad alustavad oktoobrist. Põhiosakonna esimestes

klassides alustas 8 õpilast, kellest 4 last õpib muusikat ja 4 kunsti.

Galeriipinnana oleme võtnud kasutusele Lihula bussijaama, kus sel sügisel on avatud meie õpilaste näitus Matsalu Loodusfilmide Festivali juubeli puhul. Suvises kunstilaagris mõeldi skulptuuridele ja nende kohale avalikus ruumis. Filmifestivali auks loodud teosed paigutati linnaruumi virtuaalselt. Näitusel on eksponeeritud õpilaste tehtud fotokollaažid, juhendajateks Kaisa Saulin ja Kea Pelapson.

Suve suursündmuseks oli kooli juubeli tähistamine. Muusikaosakond kandis vilistlaste ja sõprade kaasabil ja õpetaja Pille Saatmäe eestvedamisel ette terve sümfoonia, esmaettekandele oli õpilase Maia Pikkmeetsa kirjutatud heliteos keelpillikvartetile ning helilooja Madis Järvi spetsiaalselt meie kooli juubeliks kirjutatud pala „Floral Envelope“. See pala sai oma nime (õitega ümbrik) meie kooli esimese ja pikaaegse direktori Õie Liivi auks.

Sel õppeaastal on kunstisuunal lisaks joonistamisele, maalimisele ja skulptuurile võimalus õppida arhitektuuri ja tootedisaini. Õpetajatena on meile appi tulnud Helina Niitvähi, Rait Rosin ning Tiit ja Erika Liiv. Jätkame kohaliku kultuurielu rikastamist nii erinevate kontsertide kui näitustega. Selle õppeaasta esimese avaliku kontserdiga rõõmustavad 3. oktoobril publikut külalisena sopran Ursula Roomere ja klaveril saadab meie õpetaja, pianist Mihkel Järvi. Oktoobrist alustame taas täiskasvanute maali-stuudioga, sel aastal juhendajaks Rait Rosin.

Ka eelkooliealised lapsed on oodatud alates oktoobrist, väikeste loovusringi juhendab Kea Pelapson.

Ootamas on aasta täis inspiratsiooni ja loomingut!

Läänerranna Spordikool

2022/2023. õppeaasta alguses on meil registreeritud jalgpalli harrastajaid 82, kergejõustiklasi 17, lauatennisiste 37 ja maadlejaid 45. Kokku 121 kinnitatud lepinguga õpilast. Õpilaste arv on muutuv ja oleme selles osas paindlikud – treeninggruppidega saab liituda aastaringelt.

Algavalt hooajalt ootame rohkelt sisukaid treeninguid, edukaid võistlemisi ja endist indu võistluste korraldamisel. Meil on kolm täiskohaga treenerit, kes seda kõike meie valla lastele ka pakuvad. Oleme saanud paljud lapsevanemad endale appi ja oleme selle eest ääretult tänulikud.

Sel aastal jätkuvad hoolekogu esimehe eestvedamisel kolmapäevased peredele suunatud spordiõhtud Lihula spordihoones.

Sel sügisel loodame valmis saada spordihoone kõrvale rajamisel oleva rannavõrkpalli väljaku; ikka selleks, et mitmekesistada meie pakutavaid võimalusi. Hooaja algus on meil läinud käima juba täistuuridel, meie noored sportlased on ohtralt võistelnud ja olnud edukad nii siin- kui sealpool riigi piire. Eraldi soovime tänada meie toetajaid ja sponsoreid, kes meie tegevusi on toetanud.

Lihula Gümnaasium allkirjastas koostööleppe Tartu Ülikooli Pärnu kolledžiga

Esmaspäeval, 22. augustil allkirjastas Lihula Gümnaasium Tartu Ülikooli Pärnu kolledžiga koostööleppe, mille tulemusel saavad gümnasistid hakata Pärnus valikaineid õppima.

Mis valikaineid esimesel aastal õppida saab?

Esimesel aastal saavad gümnasistid õppida Pärnus järgmisi valikaineid: „Majanduse ja ettevõtluse alused“, „Isikliku heaolu kujundamine“, „Projekti juhtimine“, „Turism ja külalisettevõtlus“, „Õiguse alused“. Järgmisel õppeaastal on Pärnus rohkem valikaineid, aga plaan on alustada õpi-

lastele valikainete pakkumiseks koostööd ka teiste Eesti kõrgkoolidega.

„Antud koostöö aitab õpilasel saada aimu, mis see ülikoolielu ja ülikoolis õppimine on,“ sõnas Lihula Gümnaasiumi direktor Siret Kesküla. Kindlasti on ettevõtmisel ka regionaalne mõõde – gümnasistid saavad tuttavaks Pärnu kolledžiga ning seetõttu kaaluvad ehk rohkem seda kooli edasiõppimise võimalusena ja seovad end ka tulevikus Pärnumaaga.

Pildil Lihula Gümnaasiumi direktor allkirjastamas koostöölepet Tartu Ülikooli Pärnu kolledžiga / Foto: Sandra Peege

Salevere Salumäe loovkoda pälvis rahvusvahelise kestliku loodusturismi tunnustuse

Kümme Eesti ettevõtjat pälvisid 2022. aasta juuli lõpus rahvusvahelise kestliku loodusturismi tunnustuse; nende hulgas Salumäe Loovkoda Matsalu piirkonnast.

„Ettevõtjate huvi ning tunnustus näitab, et looduskaitsealad toetavad kohalikku elu ning majandust samaaegselt väärtuste säilimisega. Meil on selle üle väga hea meel – kestlikku loodusturismi pakkudes aitavad kohalikud ettevõtjad tutvustada meie rahvusparkide loodusväärtusi nõnda, et meie ühine rikkus säilib ka tulevastele põlvetele,“ ütles Keskkonnaameti peadirektori asetäitja Leelo Kukk.

Euroopa Kaitsealade Liidult tunnustuse saamiseks tuli turismiettevõtjatel analüüsida oma ettevõtte tegevusi kolme lähiaasta perspektiivis.

„Muu hulgas tuli neil hinnata oma koostööd Keskkonnaameti ja teiste partneritega näiteks looduskaitsealade sõnumite väärtustamisel, aga ka jäätmemajanduse, vee- ja elektrikasutuse ning lähitulevikuks kavandatud arengute korraldamist,“ sõnas Keskkonnaameti looduskaitse korraldamise osakonna projektijuht Nele Sõber. „Samuti on need turismiettevõtjad meie saadikud looduskaitsealade väärtuste tutvustamisel. On hea meel, et oma tegevusi analüüsides ja mõtestades on turismiettevõtjad võimalikku keskkonnajälge vähendanud ja näevad selles Keskkonnaametiga hästi toimivat koostööd.“

Kõmsi kõminad

Kogukonna hing Lilia Urb tõi võidusimmani Kõmsile!

Maalehe 35. sünnipäeva puhul korraldati konkurs „Kogukonna hing“, et välja selgitada, kes on üle-eestiliselt oma külas, vallas või piirkonnas tõeliselt eestvedajad ja tulehoidjad. Võitja auhinnaks pandi välja simman kogukülale!

Koostöös Coopiga sündinud konkursile saatsid inimesed üle kogu Eesti vihjeid kogukonna sütitajate ja piirkonnale elu sisse puhujate kohta. 150 laekunud ettepaneku hulgas 10 finalistit sekka valitud kogukonna hingeks krooniti Lilia Urb Kõmsi külast, kus 25. augustil leidis aset Maalehe konkursi „Kogukonna hing 2022“ võidusimman!

Rahvahääletusel anti Liliaale peaaegu sama palju hääli, kui on Lääneranna vallas elanikke. Konkursil anti kokku üle 15 000 hääle.

Pildil Haniale laulu- ja tantsupeo Pärnu II eelvoorus / Foto: erakogu

Naisrahvatantsurühm Haniale 35. tegevusaasta

Erika Tee
Haniale juhendaja

Sel sügisel saab meie tantsurühm Haniale 35. aastaseks.

Rühm loodi 1987. aasta oktoobris ja juba Kõmsi Rahvamaja avapeol tehti esimene ülesastumine.

Kes siis on naisrahvatantsurühm Haniale?

Lühidalt: tegus ja rõõmsameelne seltskond, kel jagub tahet treeninguteks, ka lisatreeninguteks, sest ega ükski tants ei saa niisama selgeks.

Tantse on õpitud palju ning esinemisi Eestis ja kaugemal nende aastate jooksul on kogunenud omajagu. On õnnestunud osa saada mitmete üldlaulu- ja tantsupidude, Eesti naiste tantsupidude tantsude selgeks õppimisest. Oleme osalenud paljudel maakondlikel tantsupidudel ja Haniale on tantsinud ka piirkonna ning valla sündmustel üsna sagedasti.

» Oleme osa saanud suurte pidude õnnetundest ja kogenud tantsijate ühtekuuluvust.

Kõmsi Rahvamaja ja Haniale on ikka käsikäes oma sünnipäeva tähistanud, nii ka seekord. 22. oktoobril kell 19.00 ootame teid osa saama meie aastapäeva tähistavast juubelikontserdist.

Meie Lihula

Lihula Muuseumis esitleti Mati Mandeli koostatud raamatut Läänemaa ajaloo radadel

Vanavanemate päeval, 11. septembril esitleti Lihula mõisas neljandat osa sarjast „Vana-Läänemaa ajaloo radadel”.

Ajaloolise Läänemaa piirkonna uurimusi koondava artiklikogumiku teemad ulatuvad muinasajast tänapäevani. Näiteks Kersti Markus käsitleb võimalust, et Lihulasse oli rajatud kristlik kirik juba enne Läänemaa ametlikku risti-usustamist.

„Me tahame, et ta oleks ikka laiale lugejaskonnale ja mõnikord mõni teadlane kipubki kirjutama natuke liiga teaduse põhiselt. Ma olen isegi lasknud ühe artikli siin raamatus natuke ringi teha. Meie mittetulundusühingu ülesanne ongi Lihula ja ümbruse ajaloo, üldse Läänemaa ajaloo populariseerimine,” ütles raamatu koostaja Mati Mandel, kes pälvis ühtlasi möödunud aastal Muinsuskaitseameti elutööpreemia.

Mati Mandeli koostatud raamatut saab osta Lihula keskraamatukogust ja Lihula Muuseumist.

Samal üritusel tutvutas haridusminister Tõnis Lukas oma isa Endel Lukase mälestustest kokku pandud raamatut „Oma aja laps”.

Osta pole „Oma aja last” võimalik, kuna raamatu tiraaž on ainult 100 eksemplari ning Lukase sõnul on ta ajaloolasena oma isa mälestusi lindistanud, maha kirjutanud ja lõpuks raamatuna välja andnud rohkem sugulastele ja sõpradele mõeldes.

Noored tõukasid Lihulas Aleksander Kreegi mälestuseks kuuli

Jaanus Getreu

Ürituse korraldaja ning LLJK ja Lääneranna Spordikooli treener

Kolmapäeval, 14. septembril peeti Lihula Gümnaasiumi staadionil üheksandat korda Aleksander Kreegi mälestusvõistlusi kuulitõukes. Kuna järgmisel aastal on tulemas juubelivõistlus, oli tänavune võistlus pühendatud ainult noorsportlastele.

Kolmapäevasele kergejõustikuõhtule tuli kolmes vanuseklassis võistleva 16 noort kergejõustiklast. Noored näitasid väga häid tulemusi – Lihulas tõugati palju isiklikke rekordeid ja mitmed noored jõudsid oma tulemustega Eesti omavanuste edetabelisse. Kogenud kergejõustikutreenerid Väino Pöld ja Enn Kerge olid nii õpetajate kui ka kohtunike rollis.

Lihulast pärit Aleksander Kreek oli 1938. aasta Euroopa meistrivõistluste kuldmedalivõitja meeste kuulitõukes. Aastast 2014, mil kuulisangari sünnist möödus 100 aastat, alustas Lõuna-Läänemaa jalgpalliklubi Kreegi mälestusvõistluste korraldamist.

Võistlustulemused ja ülevaade üritusest on leitav Lõuna-Läänemaa Jalgpalliklubi veebilehelt www.lljk.ee

«Noored tõukasid Lihulas Aleksander Kreegi mälestuseks kuuli / Foto: Ülle Schönberg

Metsküla

Metsküla rahvamaja remondi uudised

MTÜ Metsküla Kultuuriühingul on hea meel teatada, et nüüd juba poolteist aastat kestnud Metsküla rahvamaja korrastamine LEADER programmi toel on lõpule jõudmas. Selle aja jooksul on eluohtlikust ning hõredast hoonest saanud natukene soojem, ilusam ning ohutum kogukonna kohtumispaik.

Üheks suuremaks edasiminekuks võiks lugeda vee sissetoomise rahvamajja. Nimelt sai eelmisel kevadel projekti toel rajatud puurkaev, kanalisatsioonitrass ning hoonesse sisse tööpind kätepesu võimalusega. Korraliku puurkaevu vajadus on ennast tõestanud ka juba

esimese kahe põuase suvega, kui nii mõnegi külaelaniku kaev on veest tühjaks jäänud ning rahvamaja oma hädast välja aidanud.

Rahvamaja välisilmet, soojapidavust ning turvalisust on värskendatud uute akende ja välisuste abil. Nüüd on isegi uskumatu mõelda paari aasta tagusesse aega, kui hoonel olid ees katkiste klaasidega kinni kiletatud vanad aknad.

Nagu vana maja remondi puhul ikka, tuli ka rahvamajas välja nii mõnigi halb üllatus. Plaani kohaselt võeti suurte talgujõududega maha vana lagi. Sealt aga ilmnes, et maja laetalad on kehvas olukorras kui esialgu arvatud. Lae ennistamine võttis seetõttu rohkem aega ning rahalise puudujäägi puhul tulid appi Lääneranna vald ning heasoovlikud annetajad. Lõpuks sai uus lagi peale puistevilla soojustuse ning inimeste rõõmuks igale toetajale oma nimeline laelaud.

Juba täna on näha, kuidas Metsküla rahvamaja kasutatakse üha rohkem. Maja on saanud tihedaks kohtumispaigaks nii suurtele kui väikestele, nii õppijatele kui pidulistele. On hea meel, et on palju erinevaid teemasid, mis ikka ja jälle kogukonna vanasse majja kokku meelitab, olgu see siis lauamängud, sport, muusika, kunst või tantsulust.

Projekti aitasid läbi viia Kodukant Läänemaa, LEADER, omafinantseeringut aitas katta Lääneranna vald, ning haldade üllatuste korral ulatasid abikäe Lääneranna vald ja

Pildil talgud Metsküla rahvamajas / Foto: Metsküla Rahvamaja

annetajad. Suured tänud kõikidele toetajatele!

Spordipidu Metsküla rahvamajas

Septembri esimesel laupäeval toimus Metskülas iga-aastane traditsiooniline ja alati pingsalt oodatud kontsertüritus, mida veavad meie armsad sõbrad, kes ennast **ENERGIA Vanadekoduks** armastavad nimetada.

Vanadekodu seltskond oli taas kord tasemel ja pakkus laupäeval Metskülas korraliku muusikaelamuse.

Sellel aastal oli kogu üritus sportlikus meeleolus ning enne kontserti kutsus vanadekodu seltskond kohalikud mõõtu võtma palliplatsile. Vanadekodu spordikoondis andis kõõrdprilljalgpallimängus ootamatult vinge lahingu, kuid pidi siiski peale pikka heitlust kohalikele napilt alla vanduma. Selge pole aga seegi, kas penaltiteni veninud matšil kohalikud ikka päris puhaste võtetega võidu noppisid.

Selge ja dokumenteeritud fakt on aga see, et kontserdi algul toimunud Tuljaku kiirlaulmise maailmarekordi ületamise katse õnnestus ning uueks rekordiks sai 2:08. Vat see juba oli midagi!

Sportlikus meeleolus jätkus ka kontsert ja tantsupidu. Lavale astus siitkandi üks rahvalemmeid, Jurmala 73 ning edasi läks teatepulk üle kohalikele DJ-le. Nii ei olegi imestada, et järgmisel hommikul spordikellad eelmise päeva kohta uusi rekordeid serveerisid ja tantsusamme kogunes kümnetes tuhandetes!

Aitäh kõigile sportlastele, esinijatele ja kaasaalajatele. Elagu sport, elagu muusika, elagu tants!

Pildil penaltimatši lõppvoor. Rohkem fotosid Lauralt, Kaarelilt ja Püült Metsküla Rahvamaja Facebooki-lehelt

Oidrema esimese kossuöö karika viis koju Tuudi meeskond

Merike Pikkmeets
Kohalik elanik

Oidremal toimus 26. augusti õhtuhämaruses tänavakorvpalli sõpruskohtumine, kus vastamisi olid võõrustajatena Oidrema kodumeeskond ja külalistena Pärnu kossuässad ja Tuudi sõprusmeeskond.

Sõpruskohtumise karika viis koju Tuudi koosseisus Argo Mõtt, Janar Sõber, Uku Ehasalu ja Gert Oosim.

„Tähistaeva all kossumängu nautida, kokteile rüübata ja mõnusa mussi saatel pisut õõtsuda on vaat' et parim viis augustikuu viimase reede sisustamiseks,” kutsusid korraldajad üritusest osa võtma ning publik kogunes lemmikutele kaasa elama nii lähemalt kui kaugemalt.

Kosutust pakkus kohalik üheõhukuhvik ja lapsi hullutas tossumasin.

Kohtuniku osa võttis enda kanda Paavo Veermäe ja kokkuvõtteks võib öelda, et esimene kossuöö läks igati korda ja võiks kindlasti ka edaspidi järje saada.

Mitme aasta teostatud projektid on saanud valmis ja palliplats koos valgustusega ootab ka edaspidi mängijaid; selle eest suur kummardus Karoliinale ja Jannole.

Meeskonnad mängisid koosseisus

Oidrema meeskond: Vesse Pöder, Kert Kunz, Kaarel Pikkmeets ja Janno Liiv

Pärnu meeskond: Danel Drobet, Markus Vaikmäe ja Robert Harjus

Tuudi meeskond: Argo Mõtt, Janar Sõber, Uku Ehasalu ja Gert Oosim.

Tänuõnad!

Et üldse kossuöö teoks sai, selle eest suur tänu Karoliina Postile, Maarja Pikkmeetsale, Cädy Erismaale ja Karmen Pikkmeetsale.

Aitäh Lõpe Noored MTÜ toetamast valgusketi ja tossumasinaga. Aitäh Janno Liiv ja Martin Erismaa aitamast erinevates meestetöodes! Aitäh Maia Pikkmeets, Sandra Pikkmeets, Karin Mänd, Cäroly Paatsi ja Armin Palumägi abi eest! Aitäh sponsoritele (Mätiku Talu Meierei, Otto talu, Koidula talu, Oidremaa mõis ja Travelen OÜ) auhindade eest!

Külastamas Tõrva liivaskulptuuride parki
Foto: Vilve Noppel

Paadrema pajatused

Paadrema eakad avastasid ilusat Eestimaad

Viive Rahuoja
Klubi Härmaalõng liige

Paadrema eakate röömus reisiseltskond kogunes 12. juuli hommikul Paadrema Külakeskuse juurde, et alustada juba traditsiooniks saanud Eestimaa avastusreise. Seekordseks reisisihiks oli Tartu.

Esmalt tehti lühike jalasirutuspeatust Tihemetsas. Väike jalutuskäik tehtud, suunduti tagasi bussi, et jätkata teed Tõrva linna, kus oli plaan imetleda linna uuenenud kesk-

väljakut ja liivaskulptuuride parki. Skulptuuride kavandite autor on lätlanna Agnese Rudzite Kirillova ja teostajaks skulptor Andrei Košelev. Vabaduse pargi projekt sai alguse Ukraina presidendil Volodõmõr Zelenskõil 5 meetri kõrgusest skulptuurist. Ka ülejäänud skulptuurid on pühendatud kangelaslikele Ukrainale. Samas oli avatud ka fotonäitus, millel Ukraina dokumentaalfotograafi Maks Levini jäädvustused Ukraina sõjast. Kõik see jättis väga eredad muljed. Tõrvas peeti ka väike piknik kringli ja kohviga.

Järgmiseks sihtkohaks oli Tartu Botaanikaäed, mis teada-

olevalt on Baltikumi liigirikkaim. Suurpärase giidi ja reisiliste suure huvi tõttu venis ekskursioon botaanikaaias tunni asemel kahe ja poole tunni pikkuseks. Tehti palju pilte ja saadi uusi väärtuslikke teadmisi.

Reisi viimaseks sihiks oli Eesti Rahva Muuseum, kus reisiseltskond jagunes oma huvidest lähtuvalt gruppidesse. Kolm tundi möödus huvitavalt väljapanekuid ja näitusi vaadates kui linnutiivul. Palju oleks tahtnud veel süvenenumalt vaadata-uurida, aga eks see jääb edaspidiseks avastamiseks.

Suured tänud Lääneranna Vallavalitsusele, kes meie sisetihedat ja huvitavat kunsti-, kultuuri- ja loodusreisi toetas.

„Ai, velled...” kummardus Lääneranna valla rahvale!

Ants (Ats) Välimäe
Julanee ja teatriprojekti „Ai, velled” eestvedaja

Ai, velled – ja see saigi teoks! Meie kodukandi ajalool ja siin elanud inimeste lugudel põhinev teatritendus.

Kaheteistkümnel juuniöhtul laotus Pikavere vana vallamaja saalis meie ette meie oma lugu – lugu, mis rääkis meie maanurga inimestest läinud sajandi karmidel neljakümnnendatel.

Lugu, mis tuletas meile meelde, milline tähendus on vabadusel, milline väärtus iseolemisel.

„Mitte ükski suur tegu ei sünni ilma abi ja toeta,” räägib teatriprojekti „Ai, velled” eestvedaja Ants (Ats) Välimäe. „Kasutangi nüüd võimalust, et Lääneranna Teataja veergudel teid kõiki südamest tänada! Aitäh!”

„Kuningas on surnud, elagu kuningas!”

Nii kõlab teada-tuntud fraas W. Shakespeare'i kuulsas „Hamletis”. Näiliselt vastuoluline fraas kuulutab eelmise kuninga surma ja samas kinnitab oma rahvale järjepidevust, tervitades uut kuningat.

„Ai, velled” oli Pikavere vana vallamaja kui teatripaiga esimene lugu. Aga ei pruugi sugugi jääda viimaseks. Mõtteid ja ideid jagub. Publik leidis selle suurepärase paiga ja maja üles. Kindlasti leiab ka edaspidi.

Vaatame, mida tulevik toob

26. augustil – päeval, mil ma oma tänusõnu paberile sean – möödub viimasest etendusest täpselt kaks kuud. Näib, et me kõnelesime tänases ajahetkes õigetest ja olulistest teemadest. Usun et see lavalugu puudutas meist igaüht, kes sellest ühel või teisel moel osa sai – olgu selle tõestuseks või tõik, et etenduste lõppedes jäid lavavalguse kustumise ja publiku aplausi vahele pikad-pikad sekundid vaikust...

Rahulikku taevast ja jätkuvat iseolemist soovides!

Vaata tänunimekirja Lääneranna Teataja veebilehelt ning kuula ka artikli lõpus olevat etenduse küllastajate suurt lemmiklugu Haldi Välimäe esituses: ajaleht.laaneranna.ee

Tuudi tegemised

Inga Rennit
Tuudi Külaseltsi juhatuse liige

Tänu kohaliku omaalgatuse programmile oleme saanud Tuudi kogukonna jaoks mitme projektiga rahalist toetust.

Eelmisel suvel saime Pärnumaa KOPI 2021. a kevadvoorst toetust ja tähistasime 160. aastapäeva koolihariduse andmisest Tuudil. Kohal olid Tuudi kooli vilistlased ja kooliga seotud inimesed. Oli üks väga vahva päev.

KOP 2021 sügisvoorst saime meetme „Kogukonna areng” toetust digivahendite ostmiseks. Külaseltsil on nüüd olemas projektor ja suur ekraan, tänu millele on võimalik korraldada filmiõhtuid või esitlustega koosolekuid.

KOPI 2022 kevadvoorst taotlesime mõlemast meetmest raha ja jällegi saime positiivsed vastused. Meetme „Investeeringud ja kogukonnateenuste arendamine” toel

renoveerisime kõlakoja tantsuplatsi. Kuna tantsuplatsi on juba aastaid usinasti kasutatud, oli selle põrand vaja välja vahetada. Tänu projekti rahastusele, Lääneranna vallavalitsuse toetusele ja kohalike meeste abikätele on meil nüüd värske tantsupõrand esimese peogi üle elanud.

Kevadvooru meetmest „Kogukonna areng” saime raha ka kursuste korraldamiseks. Septembris toimus väike metsamatk Tuudi ümbruses Kalle Kõllamaa juhendamisel. Oktoobris toimub seebifloristika kursus ja novembris hakkame küünlaid valmistama. Kindlasti toimub veel midagi uut ja huvitavat.

Selleks, et meil ikka toredaid tegevusi toimuks, ootame kogukonna aktiivset kaasalöömist ja häid mõtteid.

Tuudi külaselts tänab toetuse eest KOPI Pärnumaa esindust, Lääneranna Vallavalitsust ja kõiki häid inimesi, kes on nõu ja jõuga abistanud.

Sotsiaaltöö spetsialistide kontaktid:

» Silva Nilb (toetused)
5649 0392,
silva.nilb@laanerannavald.ee

» Saima Soobard (lastekaitse)
5663 5205,
saima.soobard@laanerannavald.ee

» Koidu Rummel
5666 1230,
koidu.rummel@laanerannavald.ee

» Maie Ausmeel
5886 2187,
maie.ausmeel@laanerannavald.ee

» Marelle Minn
5387 6988,
marelle.minn@laanerannavald.ee

Septembrist muutusi Lääneranna raamatukogude lahtiolekuajad

Tulevased lugejad on Kõmsi raamatukokku juba kohale jõudnud / Foto: Kõmsi haruraamatukogu

Alates 1. septembrist muutusi Lääneranna raamatukogude lahtiolekuajad, mis on kinnitatud vallavalitsuse 31. augusti 2022. a korraldusega nr 530. Jooksev info (k.a puhkused, ajutised sulgemised jm) Lääneranna valla veebilehel: www.laanerannavald.ee/raamatukogud

Lihula keskraamatukogu

E-R 9.30–17.30.

Iga kuu viimasel reedel on sisetöö päev ning raamatukogu lugejatele suletud.

Lihula postipunkt on raamatukogus avatud T-R 11.00–15.00. Postipunkt on iga kuu viimasel reedel suletud.

Kirbla haruraamatukogu

E ja N 10.00–18.00;

Lõuna 13.30–14.00.

Koonga haruraamatukogu

T, N, R 09.00–16.30.

Kõmsi haruraamatukogu

T, K, N 10.00–18.00;

L 10.00–14.00;

Lõuna 12.00–12.30.

Lõpe haruraamatukogu

E 09.00–16.30;

K 11.00–18.00;

Lõuna 13.00–13.30.

Metsküla haruraamatukogu

september–mai E, K, N, R 11.00–17.00;

juuni–august K, N, R 10.00–18.00 ja L 10.00–14.00.

Saulepi haruraamatukogu

T 9.00–17.00;

L 10.00–13.00.

Tuudi haruraamatukogu

T, R 10.00–18.00;

L 10.00–14.00;

Lõuna T, R 13.30–14.00.

Varbla haruraamatukogu

E Laenutuspunkt Paadremal 09.00–11.30, Varblas 12.00–15.00;

K, R 09.00–17.00;

N 09.00–18.30;

L 09.00–13.00.

AS Eesti Post lõpetas Varbla postipunkti töö 30.09.2022.

Vatla haruraamatukogu

E 11.00–18.00;

T 9.00–17.00;

K 15.00–18.00;

Lõuna E 15.00–15.30, T 12.00–12.30.

Virtsu haruraamatukogu

T, N 10.00–18.00;

K 10.00–17.00;

L 10.00–15.00;

Lõuna T–N 13.30–14.00.

Varblas anti õpetajatele hoogu | Monika Hale

Esmaspäeval, 29. augustil toimus Varblas Lääneranna valla väikekoolide õpetajate koolitus teemal „Ennastjuhtiv õppimine”, kus osalesid Varbla, Kõmsi, Lõpe, Virtsu, Koonga ja Metsküla kooli õpetajad.

Kuidas olla parem õpetaja? Kuidas veenda ümber veendumust? Mismoodi toimetatakse teistes koolides? Need ja paljud teised küsimused said tõstatatud ja vastatud huvitavate tegevuste ja mängude abil.

| Viie aasta jooksul esimest korda saime omavahel kõik kokku. Pikalt peetud plaan sai lõpuks reaalsuseks.

Loodetavasti saavad ka meie valla õpilased tundma neid tegevusi, millega meid inspireeriti.

Pildil koolitusel osalenud väikekoolide õpetajad Varblast, Kõmsilt, Lõpelt, Virtsust, Koongast ja Metskülast // Foto: erakogu

LÄÄNERANNA VALLA

SÜNNIPÄÄ5V

28.10 / KELL 19.00
OKTOOBER

VARBLA RAHVAMAJAS

**ESINEB
VOKAALANSAMBEL
GREIP JA TANTSUKS
THE FLANGLE**

LÄÄNERANNA VALD
Pärnumaal Lääne-Eesti aladel

Eelregistreerimine 20. oktoobrini
tel 449 6680, 5907 5712 või
anneli.lobjakas@laaneranna.ee
lea.heinsoo@laanerannavald.ee

www.laanerannavald.ee

Lääneranna Vallavalitsuse otsused

Lea Heinsoo
Sekretär-registripidaja

Perioodil 10. august – 10. september 2022 toimus neli Lääneranna Vallavalitsuse istungit. Lisaks toimingutele, nagu maaüksuste sihtotstarvete ja koha-aadresside määramine ja korrastamine, projekteerimistingimuste andmine, ehitus- ja kasutuslubade väljastamine, korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest vabastamine, jäätmete ühiskogumismahutite kasutamine, jäätmete ühiskogumismahuti kasutamise taotluse rahuldumata jätmine, puurkaevu asukoha kooskõlastamine, õpilase sõidukulude hüvitamine, eluruumi üürile andmine, projektitoetuse lepingu muutmine, otsustati järgmist:

- » Muudeti ja kehtestati Lääneranna Vallavalitsuse hallatavate kultuuri- ja noorsootöösutuste osutavate teenuste hinnad uues redaktsioonis. Muudatus puudutab asutustes olevate telkide ja varjualuste rendihinda.
- » Lääneranna Vallavalitsus korraldas lihthanke „Lihula mõisa peahoone esifassaadi keskrisaliidi restaureerimine” eesmärgiga korrastada Muinsuskaitseameti tugivahendite toel Lihula mõisa peafassaadi keskosa. Tähtjaks esitati kaks pakumust. Hankija oli hanke eeldatavaks maksumuseks hinnanud 55 000 €, mis on ka hankija eelarveline võime hankelepingu täitmist finantseerida, ja sellest tulenevalt valinud hankemenetluse liigiks lihthankemenetluse. Mõlemad esitatud pakkumused ületasid mitmekordselt hankelepingu eeldatavat maksumust, teine neist olulisel määral valitud menetlusviisi piirmäära. Vallavalitsus lükkas esitatud pakkumused tagasi ja lõpetas lihthanke menetluse pakkumuste maksumuste hankelepingu eeldatava maksumuse oluliselt ületamise tõttu hankelepingut sõlmimata ning korraldas uue hankemenetluse, vähendades hanke mahtu. Hankemenetluses „Lihula mõisa peahoone esifassaadi keskrisaliidi osaline restaureerimine” (viitenumber: 252450) ei esitatud ühtegi pakumust. Vallavalitsus tunnistas nurjunuks ja lõpetas lihthanke „Lihula mõisa peahoone esifassaadi keskrisaliidi osaline restaureerimine” hankemenetluse ning otsustas korraldada töövõtja leidmiseks väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse hankelepingu eset oluliselt muutmata.
- » Kinnitati alljärgnevad enampakkumiste tulemused:
 1. Kinnistu Vanamadise, registriosa nr 20563150, katastriüksus 43001:001:0533, tootmismaa, lähiaadressiga Vanamadise, Kirbla küla, Lääneranna vald, Pärnu maakond võõrandamiseks oksjoniportaalis osta.ee korraldatud enampakkumise edukaks ostjaks kõrgeima ostuhinna pakkunud JMAE OÜ, registrikood 16411892, pakkumusega 3550 eurot;
 2. Kinnistu Antsu-Jaani, registriosa numbriga 21295150, katastriüksus 43001:001:1180, pindalaga 4845 m², tootmismaa, lähiaadressiga Antsu-Jaani, Kolu küla, Lääneranna vald, Pärnu maakond võõrandamiseks oksjoniportaalis osta.ee korraldatud enampakkumise edukaks ostjaks kõrgeima ostuhinna pakkunud Karl-Hans Lilleorg, pakkumusega 8500 eurot;
 3. Kinnistu Vana-Pilviku, registriosa numbriga 21335250, katastriüksus 43001:001:0737, pindalaga 4743 m², elumumaa, lähiaadressiga Vana-Pilviku, Aruküla, Lääneranna vald, Pärnu maakond võõrandamiseks oksjoniportaalis osta.ee korraldatud enampakkumise edukaks ostjaks kõrgeima ostuhinna pakkunud RS Varad OÜ, registrikood 11494666, pakkumusega 15 300 eurot;
 4. Kinnistu Tohvri, registriosa numbriga 1916832, pindalaga 4757 m², elumumaa, lähiaadressiga Tohvri, Kinksi küla, Lääneranna vald, Pärnu maakond
- võõrandamiseks oksjoniportaalis osta.ee korraldatud enampakkumise edukaks ostjaks kõrgeima ostuhinna pakkunud Klen Vara OÜ, registrikood 11060867, pakkumusega 26 200 eurot.
- » Otsustati võõrandada kinnistu Puhtu tee 1, registriosa number 1376832, katastriüksus 19502:003:0097, pindala 4173 m², sihtotstarve tootmismaa, lähiaadressiga Puhtu tee 1, Virtsu alevik, Lääneranna vald, Pärnu maakond ning korraldada enampakkumine internetioksjonite keskkonnas www.osta.ee kehtivusega 21 päeva, vara müügi alghind 20 000 eurot ja tagatisraha suurus 2000 eurot.
- » Kinnitati Lääneranna Noortevolikogu valimiste läbiviimiseks kuueliikmeline valimiskomisjon alljärgnevalt: komisjoni esimees Anneli Pikkmeets ja liikmed Janar Söber, Jane Mets, Kristel Rohumägi, Lilia Urb ja Eliise Lepp.
- » Avaldati tänu, tunnustati ning anti Lääneranna Vallavalitsuse tänukiri Lihula Gümnaasiumi õpetajatele Anne Kruusile seoses 30. aasta tööjuubeliga, Eda Aavikule 25. aasta tööjuubeliga, Marje Loidale 20. aasta tööjuubeliga, Lili Ringile 15. aasta tööjuubeliga ja Metsküla Algkooli kauaaegsele kohusetundlikule õpetajale Astrid Nikkelile 15 aasta tööjuubeliga, Virtsu kooli kauaaegsetele töötajatele Heli Riivele ja Marje Tiidole seoses juubelisünnipäevaga, Enn Teele pikaajase töötamise eest Lääneranna vallas, MTÜ-le Matsalu Loodusfilmide Festival kultuurielu edendamise ja loodusteadlikkuse tõstmise eest Lääneranna vallas ning seoses 20. tegevusaasta täitumisega ning Tiia Lepikule pikaajase südamega tehtud töö eest Lääneranna Raamatukogus ning seoses juubelisünnipäeva ja 25. tööjuubeli täitumisega.
- » Anti luba avaliku ürituse korraldamiseks Ekspress Meedia AS-ile 25. augustil 2022 Ridase külaplatsil toimuvale üritusele „Maalehe simman”, Sihtasutusele Perekonna ja Traditsiooni Kaitseks 2. septembril 2022 Lihula Vabadussamba pargis toimuvale üritusele „Tiit Madissoni mälestusmärgi avamine”, MTÜ-le Eesti Motomatkajate Klubi 2.–4. septembril 2022 Varemurru Puhkekeskuses toimuvale üritusele „Motosügis 2022” ja 7.–9. oktoobril 2022 Kaitseliidu Lääne malevale endise Hanila ja Lihula valla territooriumil toimuvale üritusele „Sügistorm 2022”.
- » Lisati Lääneranna valla 2022. a hankeplaani „Vatla mõisa rõdu ja välisukse restaureerimine” eeldatava maksumusega kuni 40 000 eurot, „Generaatorite kasutamise valmiduse väljaehitamine 10 asukohas” eeldatava maksumusega kuni 15 000 eurot ja „Mobiilse generaatori soetamine” eeldatava maksumusega kuni 15 000 eurot ning määrati hangete korraldamise eest, hangete ettevalmistamise ja hankelepingute täitmise eest vastutavaks isikuks Urmas Osila.
- » Otsustati tunnistada esitatud pakkumused vastuvõetamatuks, lükata need tagasi ja lõpetada riigihanke „Lihula mõisa viinaaida renoveerimine kogukonna käsitöökojaks ja muinsuskaitse teabekeskuseks. Ehitustööd” (viitenumber: 251063) hankemenetlus, kuna esitatud pakkumused ületavad hankelepingu eeldatavat maksumust, ning korraldada uus hankemenetlus hankelepingu eset oluliselt muutmata, jaotades hankemenetluse eseme funktsionaalselt koostoimivateks osadeks.
- » Kinnitati Lääneranna Raamatukogude lahtioleku

ajad (vaata detailsemalt artiklist „Septembrist muutusi Lääneranna raamatukogude lahtiolekuajad,” lk 8)

- » Kinnitati alates 01.09.2022 Lääneranna Spordikooli töötajate koosseis alljärgnevalt: direktor 0,3 kohta, treener 3,0 kohta, administraator-koristaja 2,5 kohta.
- » Lääneranna Vallavalitsus tunnistas riigihanke viitenumbri 252450 „Lihula mõisa peahoone esifassaadi keskrisaliidi osaline restaureerimine” hankemenetluse nurjunuks ja korraldas väljakuulutamiset läbirääkimistega hankemenetluse. Hankemenetlus viidi läbi hankelepingu eset oluliselt muutmata ja ettepanek pakumuse esitamiseks esitati Skone Grupp OÜ-le. Pakkujal ei esine kõrvaldamise aluseid, tema kvalifikatsioon vastab töö teostamise spetsiifikale ning esitatud pakumuse on nõuetekohane. Pakumuse maksumus võimaldab hankelepingut nõuetele vastavalt täita. OÜ Skone Grupp (11374175) pakumuse maksumusega (km-ta) 58 500,00 € tunnistati edukaks ning otsustati sõlmida eduka pakkuja hankleping hanke alustingimuste kohaselt.
- » Muudeti Lääneranna Vallavalitsuse 15. juuni 2022 korraldusi nr 387 „Hajaasustuse programmi toetuse taotluste rahuldamine” ja nr 386 „Hajaasustuse programmi toetuse taotluste rahuldamata jätmise” seoses ühele taotlejale määratud toetusest loobumisega.
- » Lääneranna Vallavalitsus korraldas väikehanke Vatla mõisa peahoone rõdu ja peaukse restaureerimiseks. Ettepanek pakumuse esitamiseks esitati e-posti teel kolmele asjakohast kompetentsi omavale ettevõtjale, kellest nõuetele vastava pakumuse esitas üks ettevõtte. Edukal pakkuja ei esine ostumenetlusest kõrvaldamise aluseid. Lääneranna valla eelarves on Vatla mõisa peahoone rõdu ja peaukse restaureerimiseks ette nähtud 35 000 €, esitatud pakumine ületas oluliselt eelarve maksumust. Lääneranna Vallavalitsus otsus-

tas vähendada tööde mahtu ning tellida töövõtjalt vaid järgmised hinnapakumises toodud tööd: Rõdu vahe-
lagi, II korruse põrand ja rõdu vihmastüstest. Tööde vähendamise tulemusel on tellitavate tööde kogumaksumus (km-ga) 37 905,02 €. Vallavalitsus otsustas lõpetada ostumenetluse ja tunnistada edukaks OÜ Scandec Ehitus pakumuse ja alustada temaga läbirääkimisi.

- » MTÜ Pargi Vesi on esitanud Lääneranna Vallavalitsusele taotluse, milles paluti võimalusel toetada Pargi Vesi pumplat rahaliselt vähemalt 500 euroga. Pump-
las on kiiremas korras vaja välja vahetada pump maksumusega 1300 eurot ja hüdrofoor maksumusega 800 eurot. MTÜ omaosalus oleks 1600 eurot. Vee tarbijad on viis majapidamist, kus elavad eranditult vaid pensionärid, kes ei suuda ise kogu summat tasuda. Vallavalitsus otsustas eraldada Lääneranna valla 2022. aasta eelarve reservfondist toetust MTÜ-le Pargi Vesi 500 eurot pumba ja hüdrofoori vahetusega seotud kulude osaliseks katteks.
- » Algatati Lihula linna Penijõe tee 1a kinnistu detailplaneeringu koostamine, mille ülesanne on Penijõe tee 1a maa-ala jagamine ärimaa, tootmismaa, transpordimaa, elamumaa ja maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksusteks eesmärgiga rajada planeeritavale alale kuni kolm mitmeotstarbelist äri-, lao- ja tootmishoonet ning päikeseelektrijaam. Detailplaneering koostatakse üldplaneeringu kohasena.
- » Lääneranna Vallavolikogu päevakorda esitati kolm eel-
nõud.

Kõik Lääneranna Vallavalitsuse avalikud dokumendid on leitavad Lääneranna Vallavalitsuse elektroonilisest dokumendiregistrist www.laanerannavald.ee/dokumendi-register.

Lääneranna Vallavolikogu otsused

Merike Ehasalu
Sekretär-registripidaja

11. augustil 2022 toimus Lääneranna Vallavolikogu II koosseisu kaheteistkümnnes istung, kus osales 15 vallavolikogu liiget. Päevakorda kinnitati 5 punkti. Vastu võeti 2 määrust ja 2 otsust.

- » Otsustati võõrandada otsustuskorras Lääneranna vallale kuuluv kinnistu registriosa numbriga 21626150, lähiaadressiga Mäe tn 8, Lihula linn, Lääneranna vald, Pärnu maakond heausksele kasutajale ja hooldajale Aleksander Kahmile hinnaga 4500 eurot.
- » Otsustati kinnitada vallavanem Ene Tähe asetäitjaks tema volituste ajaks vallavalitsuse liige Jane Mets ja maksta talle vallavanema ülesannete täitmise eest vallavanema töötasu.
- » Kehtestati Lääneranna Vallavolikogu ja Lääneranna Vallavalitsuse liikme teenistuselähetusse saatmise kord, millega reguleeritakse Lääneranna Vallavolikogu esimehe, volikogu liikme, Lääneranna Vallavalitsuse liikme ja vallavanema teenistuselähetusse saatmist,

lähetuse vormistamist ja lähetuskulude hüvitamist.

- » Muudeti Lääneranna Vallavolikogu 20.12.2018 määrust nr 41 „Lääneranna Noortekeskuse põhimäärus” seoses Noortekeskuse aadressi muutumisega. Noortekeskuse uus asukoht on Tallinna mnt 1a, Lihula linn, Lääneranna vald, 90303 Pärnu maakond. Täiendati noortekeskuse logo kasutust ja lisati juurde koostöö kohalike mittetulundusühingutega.
- » Lääneranna vallavanem Ene Täht andis ülevaate Lääneranna valla arengukava muudatuste avalikust arutelust, mis toimus 07.09.2022 Lihula Kultuurimajas. Vallavanem andis teada, et otsuse eelnõu Rahvaalgatus „Nõuame 9-klassilise põhihariduse andmise jätkamist Koonga Koolis!” on tagasi võetud algatajate poolt ja esitatud otsuse eelnõu menetletakse ettepanekuna Lääneranna valla arengukava 2018–2028 muutmiseks.

| Järgmine vallavolikogu istung toimub 13. oktoobril 2022.

Volikogu esimehe vastuvõtuaeg on neljapäeviti kell 10.00–13.00 Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula).
Vajalik on eelnev registreerimine telefonil 507 8061 või e-posti aadressil armand.reinmaa@laaneranna.ee

Vallavanema vastuvõtt toimub Lääneranna Vallavalitsuses (Jaama tn 1, Lihula) ning valla teeninduskeskustes Hanilas, Koongas ja Varblas. Vajalik on eelnev registreerimine e-posti aadressil ene.taht@laanerannavald.ee

Vallavalitsuse teated

Lihula jäätmejaama haldab alates septembrist Ragn-Sells

Alates 1. septembrist 2022 on Lihula jäätmejaam pärast pool kuud kestnud uuenduskuuri taas avatud ning seda haldab Ragn-Sells AS. Koonga jäätme-punkt on lõplikult suletud.

„Lihula jäätmejaamas võetakse nüüd vastu oluliselt rohkem erinevaid jäätmeliike ning jäätmejaam on lahti kolmapäevast kuni pühapäevani,” ütleb valla avalike suhete spetsialist Raahel Apsalon. „Valla registreeritud elanikele on teenuse kasutamine tunduvalt soodsam.”

Jäätmejaamas võetakse vastu eelsorteeritud jäätmeid isikut tõendava dokumendi alusel vastavalt kehtestatud hinnakirjale. Vanapaberi ja pakendite äraandmisel ei ole vaja esitada isikut tõendavat dokumenti.

Jäätmejaam on avatud K-R kell 13.00–18.00 ja L-P 11.00–16.00. Esmaspäeval, teisipäeval ja riiklikel pühadel on jäätmejaam suletud.

Jäätmejaama haldab Ragn-Sells AS (tel 5623 4387).

Lisainfo ja hinnakiri: www.laanerannavald.ee/et/lihula-jaatmejaam

Lihula Penijõe tee 1a maaüksuse detailplaneeringu algatamise teade

Lääneranna Vallavalitsus teatab planeerimisseaduse (PlanS) § 128 lõike 6 alusel, et algatas 07.09.2022 korraldusega nr 562 Lihula linnas asuva Penijõe tee 1a (katastritunnus 41101:001:0893) maaüksuse detailplaneeringu.

Planeeritava ala suurus on 5,7 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa. Detailplaneeringu ülesanne on Penijõe tee 1a maa-ala jagamine ärimaa, tootmismaa, transpordimaa, elamumaa ja maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksusteks eesmärgiga rajada planeeritavale alale kuni kolm mitmeotstarbelist äri-, lao- ja tootmishoonet ning päikeseelektrijaam. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Eeldatavalt ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevustega olulist negatiivset mõju Natura 2000 aladele, looduskeskkonnale, kultuuripärandile ega inimeste tervisele, heaolule ja varale. Uuringute vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Detailplaneeringu algatamise korraldusega on võimalik tutvuda Lääneranna valla veebilehel www.laanerannavald.ee

Riiklik perelepitusteenus on lapsevanematele tasuta

Alates 1. septembrist 2022 käivitus perelepitusteenus riiklikul tasandil ning seda hakkab pakkuma Sotsiaalkindlustusamet. Teenus on lapsevanematele tasuta.

„Lahkuminekuga lõpeb paarisuhe, mitte last hoidev ja armastav vanemlus.”

Seni pakuti perelepitusteenust kohaliku omavalitsuse või perede enda rahastusel.

„Riikliku perelepitussüsteemi eesmärk ei ole lapsevanemate omavahelise paarisuhte taastamine, vaid vaidlevad osapooled peaksid lapse elukorraldust puudutavates vaidlusküsimustes jõudma mõlemale vanemale sobiva lahenduseni, mis lähtub esmajoonelapse huvidest,” selgitab sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo.

Perelepituse meelepea

- Perelepitus on vabatahtlik.
- Perelepitus on lapsevanematele kiirem, soodsam, vaimset tervist säästvam ning lapse heaolu paremini arvestav meetod, mille raames sõlmitud vanemate vahelised kokkulepped on efektiivsemad kui kohtumenetluses.
- Vanemad on võrdsed ning nad otsivad lapsele parimat võimalikku lahendust ise.
- Perelepitaja on neutraalne vahendaja, kellel on profes-

sionaalsed teadmised ja vastav väljaõpe.

- Perelepitus ei sobi vägivaldsete suhete korral, sest lapsevanemad ei ole sellisel juhul võrdsed osapooled. Täpsustamiseks ja endale sobiva teenuse leidmiseks helista koordinaatorile.
- Perelepitus pakub võimalust teha kokkuleppeid kohtuväliselt ja jääda toetavateks lapsevanemateks ka peale lahkuminekut.

Teenuse saamiseks tuleb perel esitada Sotsiaalkindlustusametile teenuse taotlus iseteeninduse või kirja teel info@sotsiaalkindlustusamet.ee. Taotlusesse tuleb märkida nii vanemate kui ka laste andmed ja kirjeldada, milles on erimeelsused tekkinud.

Perelepitus on vabatahtlik, seega peavad mõlemad vanemad andma nõusoleku teenusel osalemiseks.

Oluline info

Riikliku perelepituse oluline info on koondatud sotsiaalkindlustusameti kodulehele: sotsiaalkindlustusamet.ee/et/riiklik-perelepitusteenus, kust leiab nii koordinaatorite kontaktid, juhendmaterjale lapsevanematele kui ka muud infot teenusel osalemise kohta.

KÕIK SAI

SORTIHERITUD?»

«ÜLEJÄÄK PANE OLMESSSE

OLMEJÄÄTMED

väga määrunud pakendid, köögitarbed (nõud, pannid) ja muu keraamika (lillepotid, vaasid), papptaldrikud ja -tops, vatt, salvrätid, kõrvatikud, hambaharjad ja -niidid, hügieenisidemed, mähkmed, žiletid, kassatsed, küpsetusfoolium ja -paber, määratud paber, majapidamis-paber, raamatute kõvad kaaned, väikeses koguses tekstiil (sokid, pluusid, rätikud, kar-dina), jalanõud, valbad, pesušvammid- ja lapid, suitsukonid, kassiliiv ja jahunud tük (pakendatud), küünlad, kontori- ja kunsti-tarbed (pastakad, viidrikad, käärid, guasšvärvid, pintslid), toiduüliandid, tolmuiimejakotid, muud plastist, metallist ja klaasist esemed, mis ei ole pakendid nagu keldud, pesukausid, korvid, kastekannud, kasvuhoonekile, kummikindad, riidepuud, peeglid

EI SOBI:

puhtad pakendid ja paber, biojäätmek, elektroonika ja suurjäätmek, ehituspriht, ohtlikud jäätmek, vedelad jäätmek

BIOJÄÄTMED

toidujäätmek:

puu- ja juurviljad ning nende koored, munakoored, väikse-mad kondid, kohvi- ja teepaks koos filtriga, pagaritooted, liha- ja kalatooted, riknenud toit

aiajäätmek:

lilled, puulehed, muruhake, muld

muud biolagunevad jäätmek:

vettinud ja määratud paber, paberist munakarbid ja -restid, majapidamis-paber

EI SOBI:

kassiliiv, tühk, ühekordsed toidunõud, kivid ja ehtusvill, klaas, plast, rõivad, mähkmed, vatt, muud mitte biolagunevad jäätmek

KAS PAKENDEID PEAB PESEMA?

Enamus pakendeid on peale kauba tarbimist juba mõistlikult puhtad (sh piima- ja toiduüli-pakendid) ning neid ei pea üle loputama. Loputamist vajavad pakendid, millesse jääb paksem toidujääk nagu ketšup, keefir, jogurt, koorene salat.

PABER JA KARTONG

vanapaber:

ajalehed, ajakirjad, kataloogid, reklaamlehed, vihikud, raama-tud (eralda kõvad kaaned), kontori-paber, jõupaber, pap-pkastid ja -karbid, paberikotid, muu paber ja papp

muud paberpakendid:

märgistega PAP või 20-22 nagu jahukotid, ravimikarbid, hommikuhelveste karbid, kommikarbid, jogurtitopse ümbritsev paber

EI SOBI:

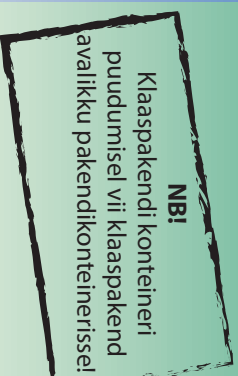
määratud/vettinud paber ja papp (sh majapidamis-paber, salvrätid), kleebisid, teip, kile-tatud paber, tapeet, munakar-bid ja -restid, pappaldrikud ja kohvitopsid, küpsetuspaber, foolium, komposiitpakendid (märgisega C/PAP nagu tetra-pakid, maiustuste paberid)

KLAASPAKEND

klaaspakendid:

pandlmärgistusteta klaastara nagu šampuse-, veini-, viina-pudelid), klaaspurgid nagu supi- ja salatipurgid, muud klaaspakendid nagu klaasist toiduülipudelid, lõhna-õlipudelid

NBI:

Klaaspakendi konteineri puudumisel vii klaaspakend avalikku pakendikonteinerisse!

EI SOBI:

keraamika (sh joogiklaasid, lillevaasid, taldrikud, kruusid), aknakaasid, peeglid, lambi-kuplid, muud klaasist asjad

SEGAPAKEND

plastpakendid:

majoneesi-, ketšupi-, salati-kastme- ja toiduülipudelid, jogurtitopsid (sh kaas ja fooli-um), plastmunakarbid, salati-karbid, juustupakid, hakkliha-ja kanapakid (sh kile), kilekotid, piimapakid, saia-leivakotid, külmutatud köögiviljade ja supisegude pakid, viineri- ja pihvipakid, lemmiklooma toidupakid, šampooni-, dušši-geeli- ja muud kosmeetikapu-delid ja karbid, kodukeemia pudelid ja karbid (va ohtlikud jäätmek), vahtplastist toodete alused, plastikorgid

metallpakendid:

konservekarbid, metallkorgid

komposiitpakendid:

jääti-se-ja maiustuste paberid, krõpsupakid, tetrapakid (sh mahla- ja kohvikoorespakid)

EI SOBI:

väga määratud või pooltäis pakendid (lõpuni tarbimata), plastist mänguasjad, keldud ja pesukausid, paberpakendid ja muu paber, biojäätmek, klaas-pakendid ja muud klaasist asjad (sh peeglid, aknakaasid), segaolmejäätmek

ELEKTROONIKA- JA SUURJÄÄTMED

Elektri/aku peal töötavad esemed, mööbel, madrats, vann ja WC-pott anna üle kogumisringil või vii jäätmekajama. Kogumisringid toimuvad septembri, detsembril ja juulil teisel nädalal.

EHTUS- JA OHTLIKUD JÄÄTMED

Värvid, patareid, väetised, rehvid, kips, eterniit, ehtusvill, lehtklaas ja muud ohtlikud jäätmek ning ehtus-praht vii jäätmekajama.

Spordiuudised

Discgolf

26.–28. augustil toimus Kõrvemaal Prodigy Championship I PDGA C-Tier võistlus, kus võistlustules oli üks Läänemaa ja viis Lihula kettagolfarit.

Augustikuu viimane nädalavahe-
tus kujunes edukaks
– poodiumile jõuti
nii üksik- kui ka
paarisarves-
tuses.

Võistluste
põhimängus
(laupäeval ja
pühapäeval) II
koha saavuta-
nud Andry
Raudkivi räägib:

„Esimese päeva lõpp
tõmbas motivatsiooni alla. Ma pean
ära võtma! Võimalus oli mängida poo-
diumile ja ma pingutasin selle nimel.”

Jooksmine

23. augustil lõppes Pärnus neli kuud
kestnud Pärnu aastajooksude 38.
hooaeg ehk Tiigriaasta jooksude sari.
Kavas oli üheksa etappi distantsidega
1500 m, 3000 m ja 5000 m (kõiki kolm
korda). Lõpptulemusena läks arvesse
iga distantsi parim tulemus ning ole-
nemata distantsist lisaks veel kolm
parimat.

„Kogu sarja algusest on U16
vanuseklassis sellest suurepäraselt
osa võtnud meie kaks jooksjat – Sten
Martin Viidemaa ja Gregor Hendrik
Mölder,” räägib treener Jaanus Getreu.
„Kokku said poisid kirja seitse jooksu.”

Sten Martin Viidemaa U16 vanuseklas-
sis Pärnumaa aastajooksu I koht

Gregor Hendrik Mölder U16
vanuseklassis Pärnumaa aastajooksu
III koht

„Suur tänu ka lapsevanematele: Kelly,
Evelin, Peeter, Koit ja Kirsti,” ütleb
treener Getreu, „ja Läänemaa Spor-
dikoolile.”

Kergejõustik

Noarootsis toimus juba 17. aastat
kergejõustiku mitmevõistlus. Kavas
oli seitsmevõistlus, kus aladeks 100
meetri jooks, kuulitõuge, kaugushüpe,
kettaheide, odavise, kõrgushüpe ja
naistele 750 meetri ning meestele
1500 meetri jooks.

„Tänavu olid meilt võistlustules Maria
Reks, kes möödunud aastal saavutas
mitmevõistlusel II koha, ja juunioride
klassis tegi kaasa alles 13aastane Sten
Martin Viidemaa,” annab ülevaate
treener Jaanus Getreu. „Taas oli üks
väga äge spordipäev. Saime pakkuda
meie kogenud naissportlasele võist-
lusvõimaluse ja töömehe uue noore

spordimehe elus esimest korda mit-
mevõistluse ilu ja valu kogema.”

Maria Reks saavutas naiste klassis
I koha (2353 punkti) ja Sten Martin
Viidemaa saavutas juunioride arves-
tuses I koha (3061 punkti).

Laskmine

10.–11.09.2022 toimusid Kaitseliidu
karikavõistlused sõja- ja sportrel-
vadest laskmises.

Tehti kuus Kaitseliidu rekordit ja kor-
rati üht rekordit.

Koonga Kooli õpilane ja noorkotkas
Markus Minn saavutas neist ühe
rekordi, kindlustades sellega oma
klassis Kaitseliidu meistritiitli.

Rekordi tulemuseks oli sel korral 50
m distantsil sportpüssist 30 lasku
(lamades, toelt) – 305,4 silma.

Motokross

Tihemetsa Lauri krossirajal toimusid
20. ja 21. augustil motokrossi Eesti
meisteri- ja karikavõistluste finaali-
etapid, kus Läänemaa valla krossi-
sõitja Aron Annerviek saavutas MX
Hobi klassis kindla võidu ning hooaja
kokkuvõttes tõi ta 31
osaleja ees koju
meisteritiitli.

Pärnumaa Omavalitsuste XXIX Rannamängud
Foto: Teresa Lepp

Läänemaa valla sportlased noppisid Pärnu- maa rannamängudelt 28 medalit

Jana Viljak
Läänemaa valla meeskond

Pärnumaa Omavalitsuste XXIX
rannamängud Häädemeeste
vallas leidsid aset 20. augustil, kus
Läänemaa vald saavutas mees-
kondliku III koha.

Enam kui 160 atleeti neljast omavalit-
susest said näidata oma osavust ühek-
sal spordialal. Läänemaa tublidele
sportlastele astusid vastu Audru,
Kihnu ja korraldaja rollis olnud Hääde-
meeste võistkond.

Meeskonnaalade poodiumi- tulemused

Mälumäng I koht

Meeste võrkpall II koht

Rannamees ja rannanaine II koht

Orienteerumine II koht

Discgolf III koht

Kergejõustik III koht

Kõievedu III koht

Individaualade poodiumi- tulemused

Kaspar Arusalu meeste 100 m jooks
I koht

Eliise Lepp naiste orienteerumine
I koht

Kaspar Arusalu meeste kaugushüpe
I koht

Jana Viljak naiste orienteerumine
III koht

Mihkel Kalmaru meesveteranide 1000
m jooks III koht

Evelin Engel-Lepp naisveteranide 500
m jooks III koht

„Siinkohal soovime kogu Läänemaa
valla sportlaste tiimi nimel tänada kor-
raldajavalda Häädemeestet, Jõulumäe
Tervisespordikeskuse meeskonda ning

peakorraldajat
Pärnumaa Spordi-
liitu,” ütleb Läänemaa
valda esindanud Jana Viljak. „Lisaks
jääb tänavu osalenud sportlaste ees
teha üks suur kummardus. Suured
tänusoovid kuuluvad veel Läänemaa
Spordikoolile ning Läänemaa
vallale.”

„Suur-suur tänu kõikidele osalejatele,”
lisab vallavanem Ene Täht. „See on
uskumatu, mis toimus! Ja taas kord
saame tõdeda asjaolu, et üheskoos
saame võita ning tundub fraas „üks
kõigi ja kõik ühe eest” toimis sajaga!
Olge terved ja uute võitudenil!”

2023. aastal toimuvad Pärnumaa Ran-
namängud Kihnu saarel.

Loe lähemalt ning vaata suurt pildi-
galeriid Läänemaa Teataja veebile-
helt: ajaleht.laaneranna.ee

Lääneranna valla kultuurikava

Oktoober

12.09–16.10 Kõmsi rahvamaja väikeses saalis Ermo Volli õlimaalide näitus. Näitust saab vaadata tööpäeviti kell 9–16 ja rahvamaja õhtuste sündmuste ajal. Lisainfo: 525 3236; www.facebook.com

01.10–01.11 Lihula kultuurimajas avatud näitus „Uurali rahvaste looduslikud pühapaigad“. Fotonäitus koosneb uurali rahvaste pühapaikadest tehtud ülevõtetest, mis on valitud Maavalla hiite kuvavõistlusele 2014. aastal saadetud tööde hulgast. Näitus avatud T–R kell 10.00–16.00 ja muude sündmuste ajal

01.10 kell 12.00 Lihula spordihoones XII Gustav Vahari memoriaal maadluses. Korraldaja: Janar Söber, e-post: janar.sober@mail.ee, facebook.com/laanerannasportikool

01.10 kell 12.00 Lihula kultuurimajas Lääneranna valla eakate päev „Vanus on ainult number“. Külalisesineja Aleksei Turovski ning meeleolu loovad Merle Lilje ja Peeter Kaljuste. Registreerimine ning transpordivajadusest teatamine kuni 26.09 Lihula kultuurimajas või telefonil 477 8191

05.10 kell 19.00 Lihula kultuurimajas komöödiafilm „Pilet paradisi“. Pilet 5 €, alla 12 a mittesoovitatav

13.10 kell 18.30 Virtsu rahvamajas makramee töötuba. Juhendaja Liina Kuura. Töötoas õpid selgeks makramee põhisõlmed ja valmistad endale ühe seinakaunistuse või lillekiige. Kohapealt saab kaasa osta mingil määral ka materjali. Hind 20 eurot (sisaldab materjale ja juhendamist). Tasumine kohapeal sularahas või eelnevalt ülekandega. Vajalik eelregistreerimine kas tel 5622 3868 või kristiina.magi@laaneranna.ee

14.10 kell 11.00 Kõmsi rahvamajas lasteetendus „Piip ja Tuut on Lövi Lörr ja Jänes Jass“. Etendusele ootame kõiki lapsi ja peresid. Etenduse toimumist toetab Eesti Rahvakultuuri Keskus programmist

„Etenduskunstide regionaalse kättesaadavuse toetuse programmi alasuund Teater lastele“. Lisainfo ja broneeringud: 525 3236; komsirm@laaneranna.ee. Pilet 6 € (võimalik kaardimakse)

14.10 kell 19.00 Varbla rahvamaja väikeses saalis huumori- ja vestlusõhtu „Kuidas leida normaalset meest?“. Osades Erki Aule, Inga Lunge ja Hellar Bergmann. Etenduse pikkus 60 min. Piletid eelmüügist 10 € (Varbla rahvamajas tööpäevadel 26.09–07.10 kell 10–14). Pilet kohapeal 15 €, lapsed kuni 8 a tasuta

19.10 kell 19.00 Lihula kultuurimajas animafilm „Hullud käpad: Legend Hankist“. Pilet 3 €

22.10 kell 11.00 Varbla rahvamajas üle-eestiline rahvamajade päev. Ootame sind meie päevale! Sellel päeval saab Varbla rahvamajas osaleda avatud lauluproovides, õpitoas, panna proovile oma teadmised mälumängus või hoopis vahetada ideid koosviibimisel. Alustame päeva kell 11 ja kõik huvilised on oodatud! Rohkem infot tel 5907 5712

22.10 kell 14.30 Varbla rahvamajas Varbla mälumängu 23. hooaja algus. Osalema ootame piirkonna kõiki vabalt valitud kuni 4-liikmelisi võistkondi. Registreeri oma võistkond hiljemalt 14. oktoobriks, kirjutades e-posti aadressile raimondlobjakas@gmail.com või helista 527 8340 (Raimond), 5907 5712 (Anneli)

22.10 kell 19.00 Kõmsi rahvamajas naisrahvatantsurühm Hänniale 35. aastapäeva kontsert ja Kõmsi Rahvamaja 35. aastapäeva peoõhtu. Fotograaf Eduard Lauri Selfijaam (mälestuste fotopank). Tantsuks ansambel Onud. Toitlustab Kelmar Catering. Sünnipäevavatort. Info ja registreerimine: 525 3236

28.10 kell 19.00 Varbla rahvamajas Lääneranna valla 5. aastapäeva tähistamine. Esineb vokaalansambel Greip, tantsuks ansambel The Flangle. Sünnipäevavatort ja meelelahutusprogramm. Kavas piduli-

kud sõnavõttud, tunnustamised, sünnipäevavatordi söömine jpm. Registreerimine kuni 20. oktoobrini telefonil 449 6680, 5907 5712 või anneli.lobjakas@laaneranna.ee; lea.heinsoo@laanerannavald.ee

29.10 kell 20.00 Lõpe klubis tant-suõhtu koos imelise, legendaarse ja erakordse Eesti poplaulja Marju Länikuga! Uusi tantsusamme ning silmailu pakuvad professionaalsed tantsutüdrukud! Piletid Lõpe klubis sularahas: 15 € (kuni 21. oktoobrini), hiljem 20 €. Broneeringuid saab teha tel 5908 8564

November

02.11 kell 19 Virtsu rahvamajas hingedepäeva kontsert Kärt Johansoniga. Pilet eelmüügist 15 €, kohapeal 20 €

12.11 kell 09.00–14.00 Lihula Kultuurimajas Mardi-Kadri laat. Laadale registreerimine telefonil 477 8191, 5332 9267, 5350 5667 või kultuurimaja@lihula.ee. Sel aastal otsime Lääneranna valla parimat hoidist. Oma hoidise saad tuua Lihula Kultuurimajja kuni 10. novembrini. Parima hoidise valib väljas rahvas ja rahvalemmik selgub kell 13.00! Laadale ootame kauplemas ka Lääneranna valla omatoodangut. Näiteks on oodatud juur- ja puuviljakasvatavad, vorstitegijad, meetootjad jne! Registreeri end telefonil telefonil 477 8191, 5332 9267, 5350 5667 ja maini kindlasti, et oled Lääneranna valla omatootja

25.11 kell 18.00 Lihula kultuurimajas kontsert „Sügis tervitab talve“. Esinevad Irén Sieberki laululapsed

26.11 kell 12.00 Lihula spordihoones Läänemaa ja Pärnumaa meistrivõistlused Kreeka-Rooma (15 kehakaalu kohapeal kaalumise) ning naiste (10 kehakaalu kohapeal kaalumise) ja meeste vabamaadluses (15 kehakaalu kohapeal kaalumise). Korraldaja: Janar Söber, e-post: janar.sober@mail.ee. Lisainfo: psl.ee/parnumaa-mv/maadluse-mv

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

8. november alates 10.00

**KOONGA
PEREARSTIKESKUSES**

Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 446 2530

kuivasilmatest / silmarõhu mõõtmine / optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

21. november alates 10.00

**LIHULA
KULTUURIMAJAS**

Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 5323 2454

kuivasilmatest / silmarõhu mõõtmine / optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

30. november alates 10.00

LÕPE KLUBIS

Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 5323 2454

kuivasilmatest / silmarõhu mõõtmine / optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

ProDigi

- INTERNET
- VIDEOVALVESÜSTEEMID
- ANDMESIDEVÕRKUDE EHTAMINE/HOOLDUS
- ARVUTITEHNIKA REMONT/HOOLDUS/MÜÜK
- PRINTERI TOONERITE MÜÜK/TÄITMINE
- ANDMETE TAASTAMINE

INFO@PRODIGI.EE | 528 9558 | WWW.PRODIGI.EE

PATRULLVÕISTLUS SÜGISTORM 8.-9. OKTOOBER

laane.kaitseliit.ee

Elanikkonna statistika
seisuga 10. september 2022

Elanike arvu 5211

- 2537 naised
- 2674 mehed

Sündide arvu 30
Surmade arvu 53

Saabus elanikke 181
Lahkus elanikke 161

tel 5564 5433
Argo Kaas

**Õnnitleme vastsündinuid ja
nende vanemaid!**

Sander Pikkmeets	03. VIII 2022
Henri Bekmann	18. VIII 2022
Nella Naisson	19. VIII 2022
Dominik Liivamägi	21. VIII 2022
Grit Söötmaa	29. VIII 2022

Mälestame meie seast lahkunuid
(10.08-10.09.2022)

Vello Soomre	30. IX 1944 - 16. VIII 2022
Erika Luige	09. II 1942 - 18. VIII 2022
Janno Jõgi	12. IX 1981 - 31. VIII 2022
Aino Kersten	11. V 1945 - 02. IX 2022

Avaldame lähedastele kaastunnet!

PUKSIIRIABI

Avariiliste ja remonti vaja-
vate sõidukite vedu

Autoromude ja muu
tehnikat vedu vanarada

AUTOABI

Uste avamine

Käivitamine

Rehviabi

+ 372 505 3741
Abi saabub Lihulast

SÕIDUKITE KERE JA VÄRVITÖÖD
KORROSIONITÖÖD
METALLITÖÖD

WWW.PRITSIVENNAD.EE
+372 588 128 01

VEO- JA KAEVETÖÖD

Tel. 55 55 15 25
OÜ AV KAEVETÖÖD

LÕPE AGRO

KUI SOOVID MÜÜA OMA MAAD, SIIS
MÜÜ SEE KOHALIKULE
MAAHARIJALE,

HEA PÕLLUMAA EEST HIND KÄTTE
VÄHEMALT 6000 EUR/HA

Huvi korral helista tel 5666 2082, 511 2428
või võta meiega ühendust lopeagro@lopeagro.ee

Läneranna Teataja on Läneranna valla
ajaleht, mis ilmub 11 korda aastas ning mille
väljaandjaks on Läneranna Vallavalitsus.

Leht jõuab kõikidesse Läneranna vallas
registreeritud postkastidesse TASUTA.

REAKUULUTUSED

Läneranna Teataja toimetis
Läneranna Vallavalitsus,
Jaama 1, Lihula 90302

E-post: ajaleht@laaneranna.ee
ajaleht.laaneranna.ee

Toimetaja – Raahel Apsalon
Tel +372 5307 8166
E-post: raahel.apsalon@laanerannavald.ee

Keeletoimetaja – Anu Rooseniit (OÜ Keeletoimetis)
Küljendaja – Raahel Apsalon
Print – SYS Print (SYS Agentuur OÜ)

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad
Tel 504 5215, 514 5215 või info@est-land.ee

Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd.
Kortermajade renoveerimine MTR EEH011474. Pakume erine-
vaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel.
Kontakt: mehitus@gmail.com või 5352 9476

Ostan nõukaaja esemeid: portselanist nõud, klaasist nõud ja
vaasid, keraamika, kunst, heliplaadid, raamatud, mänguasjad,
mudelautod, hõbe jne. Tel 5803 0458

Kivi- ja moodulkorstnate ehitus, -parandus, -plekitöö.
Tel 554 8699; edissonehitus@gmail.com

6 KÜSIMUST EPP KÄRSINILE:
RÄÄKIMINE ON VÕTMESÕNA

LÄÄNERANNA
NOORTEKESKUSE TEGEVUSTE
ROHKE SUVI

SPETSIALIST VASTAB:
NOORTE SEKSUAALSUS –
KAS SELLEST PEAKS ÜLDSE
RÄÄKIMA?

6 küsimust Epp Kärsinile: rääkimine on võtmesõna

Paul Lomp
Lääneranna noorteportaali noortetoimetuse liige

Sel suvel tekkis meie noortetoimetusel võimalus intervjuuerida seksuaaltervise koolitajat Epp Kärsinit. Valmistasime noortetoimetusega ette kuus küsimust, mille vastused aitaksid noortel orienteeruda suhete maailmas.

Mida silmas pidada, kui alustad oma esimest suhet?

Igaüks peaks kindlasti iseenda jaoks välja mõtlema, milline peaks olema sinu kaaslane. Kõige lihtsam ongi võtta paber ja pastakas ning kirjutada üles need omadused, mis sulle meeldiksid ning mida hindaksid enda kaaslase juures. Kellegagi tutvudes leiad tegelikult juba kasvõi esmase vestluse käigus mõningatele küsimustele vastused. Kõige olulisem on aga asjaolu, et tunnetad oma hinges, kas see inimene on sinu jaoks õige või mitte. Kui õiget tunnet ei ole, siis ole pigem üksinda kui mõttetult suhtes, mis ei paku sulle mitte midagi.

Kuidas lahendada tüli?

Kõige parem on see, kui ei põgeneta probleemi eest ära, vaid jäädakse hetkesse ning ollakse üksteisele olemas. Kindlasti ei tasuks karta lihtsalt kallistada. Tihti peale naised/tüdrukud vajavad seda, et neid lihtsalt toetatakse. Kahjuks on aga tihti nii, et noormeestel on raske hakkama saada tüdrukute emotsioonidega, mistõttu soovitan alati sellistel juhtudel järgmist: jää lihtsalt kohale ja näita, et sa hoolid ja armastad. Ära põgene!

Kuidas tulla välja piinlikest olukordadest?

Sellised olukordi tuleb meil kõigil ette, sest neid juhtub. Minu meelest on parim lahendus sellele vaadata läbi huumoriprisma – viska enda üle nalja. Samuti on sellised hetked kasulikud kogemused, hea võimalus õppida ja kogeda uusi asju. Kindlasti ära jää kinni sellesse olukorda mõtteviisiga „Issand jumal mis nüüd juhtus”. Mis möödas, see möödas, kes selliseid hetki ikka mäletab peale sinu enda.

Milllega peaks tutvuma ja mida peaks teadma enne esimest vahekorda?

Enne esimest vahekorda tuleb kaaslasega kindlasti rääkida, olla enda kaaslasega pikemalt koos olnud või vähemalt tutvunud. Üheskoos on loodud turvaline õhkkond ja usalduslik suhe, milles saad vabalt ja turvaliselt enda soove jagada. Samuti peaks olema

kokku lepitud, mis on teile mõlemale sobiv ja mugav. Kindlasti ei tohiks alahinnata eelmängu olulisust.

Kuidas hoida oma seksuaaltervist?

Kasuta kondoomi, käi arsti juures, hoia tervislikku eluviisi ja kindlasti pööra tähelepanu hügieenile. Hügieen on kõige olulisem. Samuti on oluline rääkida enda soovidest. Hoidmaks enda seksuaaltervist, vajavad inimesed ka suguelu. Kuid siiski ei tohiks olla paarisuhtes, mis sinu seksuaalsust kahjustab. Selline suhe, kus sinu piire liigutatakse liialt kiiresti, ei ole õige. Seksuaalsuhtes tuleb anda aega ning rääkimine on oluline, et sind ei hoitaks tagasi ega ka sina ei peaks varjama enda tundeid kaaslase eest.

Mis ei ole suhtes okei?

Sellele küsimusele ei ole vastuseks ühtset kuldset reeglit. Enda kaaslasega peab rääkima läbi, milline on teie mõlema jaoks ideaalne suhe. Ära karda küsida ning kindlasti ei tasu liialt mõelda sellest, mida teine sinust mõtleb. Paarisuhtes tuleb arutleda ja filosofoerida, olla väga aus enda sisemaailma osas ehk jagada enda tundeid ja soove moonutamata.

Foto: Anneli Pikkmets

Lääneranna Noortekeskuse tegevuste rohke suvi

Eliise Lepp
Lääneranna Noortekeskuse noorsootöötaja

Suve lõpp on käes ning noorsootöötajatel ja noortel on seljataga tegevusterohke suvi. Kolme kuu sisse mahtus kaks malevahetust, kaks noortevahetust, kolmepäevane tantsulaager, lastekaitsepäev ja ka iga-aastane Lääneranna noortepäev.

Noorte suvi algas 10. juunil, kui kaks tegusat tüdrukut olid kirjutanud oma idee projektikonkursile „Järgmine samm“, millele saadi rahastus, et korraldada „Maailma ägedaim lastekaitsepäev“. Kohal olid noorkotkad ja kodutütred, kes tegid noortele maastikumängu, Targalt Internetis esindaja kordas noortega üle internetiohud. Naiskodukaitse oli kohal Madise koduga ja MTÜ Märjad Käpad Virtsust näitasid oma vetelpäästekoeri. Noored oli kohale kutsunud ka Epp Kärsini, kes rääkis noortega seksuaalervisest. Tegevuse elluviimist toetas Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus ning rahastavad Haridus- ja Teadusministeerium ning Haridus- ja Noorteamet.

27.06–10.07 toimus Lääneranna Noortemaleva I vahetus, kuhu tulid heakorratoid tegema 13–15-aastased noored üle Lääneranna valla. Kahe nädala sisse mahtus palju tööd ja huvitavaid ühistegevusi. Esimene vahetus oli ööbimiseta ja tegutseti peamiselt Lihulas, kuid töid tehti ka Kõmsil, Vatlas ning Kõverdam ja Laiküla turbarabas. Esimese vahetuse noored abistasid sel aastal ka Lääneranna suvemängudel.

10.–24.07 toimus Lääneranna Noortemaleva II vahetus, kus said tööd teha noored vanuses 15–18-eluaastat. Malevarühma koduks oli kaks nädalat Lõpe klubi. Töid tehti Lõpel, Lihulas, Paadremaal, Mihklis, Koongas ja Virtsus. Maleva viimast tööpäeva tähistati tunnisauna, sauna ja grilliohtuga.

Juuli alguses sõitis noorsootöötaja Eliise viie Lääneranna valla noorega Portugali noortevahetusele „Winds of Change – Active participation in a rural environment“ ehk „Muutuste tuuled – aktiivne osalemine maapiirkonnas“. Noortevahetuse käigus värviti koos eakatega traditsioonilise lubivärviga aeda ning võeti osa mitmetest kohalikest üritustest. Töötubades räägiti teemadel, kuidas noored ise saavad luua maapiirkonnas endale tegevusi ning millised on rahalised võimalused.

Juuli lõpus toimus Lihulas Lääneranna Noortekeskuse tantsulaager, millest võttis osa 24 imelist noort. Kolm päeva tantsiti, seigeldi, mängiti mängu ning filmiti ise lühifilme. Noori oli laagrisse kokku tulnud pea kõikidest Lääneranna piirkondadest Koongast, Lõpelt, Oidremalt, Lihulast, Kõmsilt, Saleverest, Esiverest.

August algas Lääneranna Noortekeskuses rahvusvahelise noortevahetuse korraldamisega. Noortevahetus „Maailma probleemid läbi noorte silmade“ toimus Lihulas, Sakste majas 7.–15. augustil. Noored olid kokku tulnud Portugalist, Põhja-Makedooniast, Lätist ja Eestist. Koos räägiti maailma probleemidest, mis noori mõjutavad, veedeti lõbusalt aega ja nautiti Lihula spordi- ja kultuuripäevade üritusi.

10. augustil toimus iga-aastane Lääneranna noortepäev – tänavu juba viiendat korda. Juubeliüritus tõi kohale 300 noort nii Lääneranna vallast kui väljastpoolt. Noortepäeval jagus tegevusi suurtele ja väiksematele: ratsutamine, hennamaalingud, täpsuslaskmine, fotoboks, kiiking ja palju muud. Öhtu peaesinejaks oli Kurjad Plaanid ja öhtu lõpetas DJ Andrus Pirso.

Suvine hooaeg oli tihe, kuid veel augusti lõppu mahtus Lihula noortemaja kolimine Lihula Kultuurimaja ruumidesse. Uued ruumid avati 12. septembril.

} **Kõigi tegevuste kohta saab pikemalt lugeda Lääneranna Noorteportaalist noored.laaneranna.ee**

Fotod: Lääneranna Noortekeskus

Teostus: Kai Urb

Sügisene vaatepilt

Kai Urb, 9. klass

Langeb leht,
 Ja kohe teine
 Mu koolitee
 Mattunud värvidesse
 Asfaldi aukudes
 Tekkimas lombid
 Lastel lõbus
 Hüpata neis
 Vaikselt sajab
 Akna taga
 Kuumalt hõõgab
 Tass mu käes...

Hea Lääneranna valla noor!

Lääneranna Lumehelbekese toimetuse kutsub Sind üles jagama meiega Sinu tehtud luuletusi, joonistusi, ristsõnu, kirjandeid, mõistatusi, karikatuure ja teisi loovtöid. Avaldame Sinu töid noortelehe erinevatel veergudel või Lääneranna Noorteportaalis.

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST
NOORTEKESKUS@LAANERANNA.EE

Värvi meid!

Spetsialist vastab: noorte seksuaalsus – kas sellest peaks üldse rääkima?

Anna Frank
Sotsiaalkindlustusameti lastemajateenuse juht

Lääneranna Lumehelbekese toimetuse otsustas pöörduda Sotsiaalkindlustusameti ekspertide poole, et leida vastuseid küsimustele noorte seksuaalsuse kohta. Uurisime täpsemalt spetsialistide arvamust, kas antud teema on üldse noorte jaoks vajalik. Samuti seda, kelle vastuseks on antud teemat noorega või kust võiksid noored infot ja abi otsida.

Kas lastele peaks üldse rääkima seksuaalsusest?

Jah. Seksuaalsus on inimese osa alates sünnist ning ea- ja arengukohane seksuaalkasvatus ja -haridus on väga oluline, ka seksuaalse väärkohtlemise ennetustöös. Seksuaalkasvatuse teemadel ei pea rääkima iga päev, kuid seda tuleb teha siiski järjepidevalt, võttes arvesse lapse arengulisi muutusi: 3aastasega ja 12aastasega on seksuaalsusega seotud jutud täiesti erinevad. Oluline on, et laps ja noor teaks, milline on turvaline ja ennast ning teisi austav seksuaalkäitumine.

Kes aga peaksid noortele rääkima seksuaaltervisest ja -käitumisest?

Kõige olulisem roll on kindlasti lapsevanemal, kes ei pea olema spetsialist, aga ta võiks olla teadlik, kuidas oma last sellel teel toetada. Ja seda tuleks teha väikelapsest alates, et nendel teemadel rääkides tekiks turvaline ja mugav tunne. Lisaks lapsevanemale on muidugi oluline roll ka teistel lapse lähedastel ja lasteaial/koolil, kus laps õpib, ja mõnikord on mugavam rääkida täiesti võõra inimesega. Igal juhul on oluline, et inimesed, kes on seksuaalkasvataja rollis, on selleks väga hästi valmistunud.

Kust leida infot antud teemal?

Haridusvaldkonna inimeste jaoks on olemas spetsiaalsed ainekavad, juhendid ja õppevahendid, mida nad saavad kasutada. Soovi korral saavad kõik huvilised lisainfot Sotsiaalkindlustusameti lastemaja kodulehelt, kus on muuhulgas olemas viited Sensoa lipusüsteemile, mis aitab laste ja noortega töötaval spetsialistidel, sealhulgas õpetajatel, hinnata, milline seksuaalkäitumine on aktsepteeritav ja milline mitte, ning sellele vajadusel reageerida. Sealt leiab ka minu keha ja turvalisuse plakati ning muud lisainfot, mis puudutab laste seksuaalsust ja seksuaalset väärkohtlemist. Ka Sotsiaalkindlustusameti YouTube on keskkond, kuhu soovitame huvi korral piiluda. Olulised märksõnad, mida otsida on seksuaalsus, seksuaaltervis, turvaline seksuaalsus.

Soovitusi, kust leida abi, kui vanemad ega kool ei räägi neil teemadel?

Tänapäeva noored otsivad väga tihti vastuseid internetist, mis on aga täis erinevat infot. Noored satuvad ka pornograafilise sisuga lehtedele, mis ei ole kindlasti seksuaalhariduslik, ja kui vaid sellele keskenduda, võib see anda seksuaalsusest vale arusaama. Oluline on, et laps ja noor saaksid adekvaatset infot. Seksuaalhariduse teemadega tegelevad noortekabinetid ja seksuaaltervise kliinikud, kuhu noored võivad ise pöörduda. Laste erinevate küsimuste ja muredega seotud teemadega saab alati pöörduda lasteabi poole, ka anonüümselt – nii enda mure korral või kui on vaja teatada mõnest lapsest või noorest, kes abi vajab.

Kelle poole pöörduda kui vajad abi?

Kui lapse või noorega on midagi juhtunud, on vaja sellest teavitada. See on oluline, et laps saaks abi ja see, kes halba on teinud, ei saaks seda enam teha.

Õöpäevaringset professionaalset abi seksuaalvägivalda kogenud inimestele pakuvad seksuaalvägivalda kriisiabikeskused:

- Lääne-Tallinna keskhaigla naistekliiniku erakorraline vastuvõtt, Sõle 23, Tallinn, vastuvõtutoa tel **5342 4724**
- Ida-Viru keskhaigla, Ilmajaama 12, Kohtla-Järve, sisenemine EMO kaudu, günekoloogia osakonna valveõde tel **331 1041**
- Pärnu haigla, Ristiku 1, Pärnu, sisenemine EMO kaudu, valvegünekoloog tel **447 3505**
- Tartu Ülikooli kliinikum, L. Puusepa 8, Tartu, sisenemine EMO kaudu, günekoloogia osakonna valveõde tel **731 9954**

LAPSE/NOORE KAHJULIKU JA VÄGIVALDSE SEKSUAALKÄITUMISE PUHUL ON OLULINE SELLIST KÄITUMIST TÄHELE PANNA JA REAGEERIDA. SEE AITAB ENNETADA HILISEMAT VÕIMALIKKU KOKKUPUUDET KRIMINAALÕIGUSSÜSTEEMIGA. VAJADUSEL SAAB INFOT JA ABI LASTEABI TELEFONILT **116 111. PÖÖRDUDA SAAB KA KOHALIKU OMAVALITSUSE LASTEKAITSESPETSIALISTI, LASTEMAJA INFOTELEFONI **5854 5498** (E-N 8-17; R 8-15.30) VÕI POLITSEI POOLE.**

LÄÄNERANNA LUMEHELBEKESE TOIMETUS
LÄÄNERANNA NOORTEKESKUS
TALLINNA MNT 1A,
LIHULA 90304

TOIMETAJAD
KARMEN PIKKMETS, MAREENA METSMAA,
INDREK KIVISALU, CARMEN-KATRIINE SÄRAK

KEELETOIMETAJA - ANU ROOSENIIT (OÜ KEELETOIMETUS)
TRÜKK - SYS PRINT

E-POST - NOORTEKESKUS@LAANERANNA.EE

Kui Sulle on silma jäänud mõni sündmus, mida võiks kajastada, või noor, kelle tegemistest kirjutada, anna sellest palun teada noortekeskus@laaneranna.ee

LEIA MEID INSTAGRAMIS
@LAANERANNALUMEHELBEKE